

Dikt om forliset på Kvænangen 1913

Lørdag den 12 februar 1983 hadde undertegnede en artikkel i Troms Folkeblad om tragiske ulykker på sjøen. Der var det også fortalt om forliset på Kvænangen den 21. des. 1913. Etter at denne artikkelen stod i Troms Folkeblad, har det kommet for dagen en sang om denne hendingen. Sangen er skrevet i julen 1913 eller først på nyåret 1914. Den er trolig skrevet av Jenny Johnsen fra Birkelund. Hun var datter av emissær Johan Johnsen på Birkelund som ligger på Leiknes ved grenselinja mot Bunnjord. Jenny mistet en bror i det forliset. Selv var hun litt handicappet etter et poliottilfelle og satt i rullestol. Denne sangen som gjengis nedenfor er nok den eldste skriftlige beretning om forliset på Kvænangen i 1913.

Kåre Leiknes senior

Om forliset på Kvænangen høsten 1913. (21. des. 1913)

Mel.: «Verden i synden den sovet».

1. Jeg vil her en beretning fremføre,
om forliset på Kvænangen-fjord,
og om det sorgens budskap,
som blev oss medelt før jul.
Der fortaltes at vi hadde mistet
vår kjære sønn og vår bror,
som var på hjemvei fra fiske,
hjem til sin far og sin mor.
2. Skuten fra Rørvik i Lenvik,
«Moder» var kutterens navn,
som skulde paa fisketur drage
i høststormen mørk og kald.
Om bord kom da kutterens mannskap,
der var ungt, modigt og kjekt,
som på veien fikk mange strabatser,
men til Finnmark på fiske dem kom.
3. Seks gutter fra hjemmet hen drog,
fra søskene, far og fra mor,
om høsten i nitten-tretten
til Finnmark på fiske dem for.
De ante jo ikke dessverre,
at dem sagde sitt siste farvel,
til sine kjære der hjemme
som ventet dem velkommen hjem.
4. I høstnatten bølgerne brusert,
og stormene tutet i rigg,
da måtte de stakkars gutter
på bølgene drive omkring.
For det var dem ei andet at vente,
end på sjøen at tjene sitt brød,
de måtte mot bølgerne kjempe,
og mangan gang saa de sin død.
5. Da det lakkot mot juletider,
og fisket der oppe var slutt,
da tenkte de kjekke gutter,
at ta reisen hjem til sin mor.
De hadde jo døyvet de dyster,
som høstfisket krevde der nord.
Og var derfor glad ved at reise,
for at gjense sitt kjære hjem.
6. To skøyter fra fiske hjem reiste,
med det kjækkeste mannskap ombord,
men veiret var slik at de måtte,
til Hammerfest for at ta havn,
for sjøen den var jo urolig,
og vilde de derfor ei gaa
førend, at veiret blev bedre,
for at fortsette reisen derpå,
7. Den ene var kutteren «Moder»
den anden var skamferen «Glimt».
De var jo kameratskøyter,
og var i fra samme havn.
Fra Hammerfest speidet de veiret,
som de om aftenen syntes gikk an.
De hivet og fortsatte reisen;
men akk det blev skjebnen for dem.
8. Kutteren «Moder», gikk foran,
med revet storseil og fokk,
og nogle kjøllengder efter,
kom skamferen «Glimt» saa flott.
En plutselig kuling som lynet,
krenget dem begge to,
helt ned på seilene laa de,
men skamferen rettet seg opp.

9. «Moder» som ikke var utstyrt
med malmkjøl som skamferne har,
blev liggende slik den var krenget,
og rettet sig ikke mer.
De befandt sig da midt paa Kvæningen,
om natten i mørke og storm.
O, tenk hvilken angst hos de gutter
som mandskap paa «Moder» var da.

10. Mandskapet på «Glimt» som forsøkte
at redde dem bort fra dens nød,
de hørte jo sine kjære
kamerater rope om hjelp.
De saa dem jo klynget til vraket,
og ventet at redningen kom,
men stormen og sjøen var grusom,
saa redning var umulig at naa.

11. Paa de fraadende sprøitende bølger,
som stormen pisket til skum,
der laa deres skute helt krenget.
Og sank allerede til bunds.
De forsøkte at tilkalde redning,
men da redning var umulig at faa,
de maatte i døden henvandre,
seks ynglinger i ungdommens vaar.